

Z A P I S N I K
sa šeste sjednice Odbora za antikorupciju,
održane 24. jula 2013. godine

Sjednica je počela u 9 sati i 30 minuta.

Sjednicom Odbora predsjedavao je Predrag Bulatović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: mr Milutin Simović, Milorad Vuletić, Mevludin Nuhodžić, Obrad Mišo Stanišić, Branko Čavor, Zoran Vukčević, Mićo Orlandić, Andrija Mandić, Koča Pavlović i Zoran Miljanić.

Sjednici je prisustvovao Duško Marković, potpredsjednik Vlade i ministar pravde.

Sjednicu su pratili predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

1. Akcioni planovi Vlade Crne Gore za poglavlja 23 i 24 u dijelu pravosuđa, borbe protiv korupcije i borbe protiv organizovanog kriminala

2. Tekuća pitanja

-inicijativa MANSa (predlog da se usvoji i da se obavi konsultativno saslušanje zajedno sa Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu).

-dopis generalnog sekretara Skupštine Crne Gore

-zahtjev trećine članova Odbora saglasno članu 75 stavu 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, Odbor je usvojio zapisnike sa četvrte i pete sjednice Odbora.

Prva tačka- Akcioni planovi Vlade Crne Gore za poglavlja 23 i 24 u dijelu pravosuđa, borbe protiv korupcije i borbe protiv organizovanog kriminala

Duško Marković, potpredsjednik Vlade i ministar pravde u uvodnom izlaganju istakao je da se u **oblasti nezavisnosti pravosuđa ključni napredak očekuje se usvajanjem Amandmana na Ustav Crne Gore. To će stvoriti predušlove za izmjene i dopune Zakona o sudovima, Zakona o Sudskom savjetu, Zakona o državnom tužilaštvu i Zakona u Ustavnom sudu. čime će se zaokružiti normativni okvir potreban za obezbjeđenje potpune nezavisnosti pravosuđa. Ove normativne izmjene predviđene su da budu okončane do kraja 2014. Takođe biće potrebno ojačati stručne službe Sudskog i Tužilačkog savjeta kako bi se stvorili uslovi za njihov nesmetan i efikasan rad. U dijelu nepristrasnosti u pravosuđu očekuje se u skladu s racionalizacijom pravosudne mreže, unapređenje sistema nasumične raspodjele predmeta u svim sudovima. Planirana je i izmjena Etičkih kodeksa sudija i državnih tužilaca u skladu sa standardima EU. Uporedo sa ovim aktivnostima radiće se na podizanju svijesti građana o načinu kontrole rada sudija i tužilaca. Odgovornost u pravosuđu unaprijediće se nakon usvajanja ustavnih promjena i podustavnih zakona, kojima će se definisati precizna uloga i nadležnosti disciplinskih komisija koje će biti pri Sudskom i Tužilačkom savjetu.**

Takođe planira se pojednostavljenje procedura za ukidanje funkcionalnog imuniteta sudijama u cilju ostvarivanja njihove pune odgovornosti. U dijelu profesionalizma, stručnosti i efikasnosti pravosuđa predviđa se više koraka ka postizanju odgovarajućih standarda. Potrebno je razviti adekvatan sistem praćenja statistike po svim parametrima uključujući i produktivnost i efikasnost rada, koji bi se nadovezao na postojeći Pravosudni informacioni sistem nakon njegovog daljeg unapređenja. Upravo u tom cilju će biti potrebno jačanje administrativnih kapaciteta službe koja radi na ovom informacionom sistemu. Dalje je potrebno realizovati Plan racionalizacije pravosudne mreže gdje će ključni koraci biti spajanje dva Privredna suda u jedan u Podgorici, spajanje dva specijalizovana odjeljenja pri višim sudovima u jedno u Podgorici nadležno za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, **formiranjem posebnog specijalnog tužilaštva** za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina i povjeravanjem rješavanja ostavinskih predmeta notarima. Planira se obezbjeđenje efikasnog rada Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije kroz unapređenje sistema rada i finansijske nezavisnosti. Planira se i unapređenje sistema izvršenja presuda u parničnim predmetima, kao i podsticanje dobrovoljne mobilnosti sudija i tužilaca. U **prevenciji korupcije** ključni korak predstavlja **uspostavljanje Agencije za antikorupciju** spajanjem pojedinih postojećih antikorupcijskih institucija uz unapređenje nadležnosti. Nadalje je potrebno **izmijeniti Zakon o sprečavanju sukoba interesa**, ali i unaprijediti kontrolne mehanizme u toj oblasti. Planira se i unapređenje sistema kontrole u državnoj upravi, uključujući imenovanje i unutrašnju kontrolu, kako bi se u potpunosti preduprijedila mogućnost korupcije i konflikta interesa, kroz strateško planiranje, planove integriteta i adekvatan nadzor. Predviđa se **usvajanje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja** u skladu sa GRECO preporukama, uz jačanje kapaciteta Državne izborne komisije i Državne revizorske institucije kako bi se unaprijedio sistem finansiranja političkih partija, što se planira preduzeti do sredine 2014. Planira se **sprovođenje posebnih mjera za sprječavanje korupcije** u posebno osjetljivim oblastima kao što su urbanizam, zdravstvo, lokalna samouprava, obrazovanje, privatizacija i policija. Takođe se planira **intenziviranje saradnje sa Skupštinom** kroz konkretnije uključivanje **Odbora za antikorupciju** u nadzor nad borbom protiv korupcije. U oblasti **represije korupcije** kao prvi korak ka unapređenju sistema planira se sprovođenje **Analize organizacione strukture**, kapaciteta i ovlašćenja državnih organa i organa uprave u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Sledeći ključni korak je **formiranje posebnog specijalnog tužilaštva** za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina. U cilju efikasnog funkcionisanja novog tužilaštva planira se obezbjeđenje neophodnih prostornih i tehničkih kapaciteta, ali i unapređenje sistema saradnje sa policijom kroz inovirane informacione sisteme za razmjenu podataka. Za oktobar 2014 planira se donošenje **izmjena Zakona o krivičnom postupku**, kao i donošenje **posebnog zakona kojim će se urediti postupak vođenja finasijskih istraga i institut oduzimanja imovine** (materijalne i procesne odredbe o oduzimanju imovine, odredbe o njenom upravljanju, staranju i povraćaju). U isto vrijeme, Specijalno tužilaštvo će biti ojačano zajedničkim istražnim timovima sastavljenim od finasijskih eksperata poput računovođa, eksperata za sprječavanje pranja novca, bankarskih eksperata, eksperata za međunarodne bankarske transakcije i fiskalnih eksperata. U

dijelu prevencije torture se planira izmjena Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda kao i jačanje njegovih kapaciteta, radi efikasnog vršenja uloge Nacionalnog mehanizma prevencije mučenja. U ovom dijelu je **posebna pažnja posvećena grupama najranjivijim na torturu, kao što su lica s invaliditetom, duševno oboljela lica, pritvorena lica** i sl, pa se planiraju izmjene zakona u ovoj oblasti uz prateće obuke službenika u tim institucijama, kao i unapređenje prostornih kapaciteta. U dijelu koji se odnosi na **slobodu izražavanja** planiraju se **izmjene Krivičnog zakonika u dijelu kojim se isključuje odgovornost novinara za pojedina krivična djela, ako su svojim djelovanjem otkrili krivično djelo** za koje se može propisati preko 5 godina. Takođe se planira **unapređenje sistema djelovanja Uprave policije u cilju zaštita novinara od nasilja**, kao i obuka za novinare iz oblasti ljudskih prava sa posebnim osvrtom na član 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Predviđene su **obuke za sudije i tužioce u oblasti slobode izražavanja i primjene prakse Evropskog suda za ljudska prava**, kao i obuke za novinare u kontekstu izvještavanja o posebnim kategorijama ličnih podataka i izvještavanja o maloljetnicima. **Formiraće se Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama starih i nedavnih slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima** i ubistava novinara sačinjenu od predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, tužilaštva, policije, NVO i medija, koja će imati za cilj da kroz saradnju sa nadležnim organima prikupi i razmotri svu relevantnu dokumentaciju na osnovu koje će istražiti razloge za nerasvijetljena ubistva novinara. U dijelu **antidiskriminacije** planira se izmjena normativnog okvira, uz prateće jačanje administrativnih kapaciteta institucija nadležnih za djelovanje u ovoj oblasti. Planiraju se obuke i kampanje podizanja svijesti u cilju prevencije diskriminacije za sve najosjetljivije grupe. Ovdje je **posebna pažnja posvećena najranjivijim grupama kao što su seksualne manjine, lica s invaliditetom, nacionalne manjine i rodnoj ravnopravnosti. Pažnja je posvećena i dječjim pravima gdje se planira donošenje novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, ali i inkriminisanje određenih krivičnih djela u Krivičnom zakoniku kojima se štite prava djece i sprečava njihova zloupotreba. Planira se i izrada Strategije razvoja socijane i dječije zaštite i Nacionalnog plana akcija za djecu.** U dijelu **zaštite lica s invaliditetom** planira se donošenje Akcionog plana Strategije za integraciju osoba sa invaliditetom, kao i izmjene Zakona o zabrani diskriminacije. Predviđa se aktivno **uključenje lica s invaliditetom u politike zapošljavanja**, kao i obezbjeđenje pristupa ove kategorije lica svim objektima javnih ustanova i državnih institucija. Planira se unapređenje sistema **besplatne pravne pomoći** uz jačanje svijesti građana o ovom institutu, kao i **uz obezbjeđenje dovoljnih finansijskih sredstava. Kroz zaštitu manjina s posebnom pažnjom prema Romima i Egipćanima predviđa se afirmisanje načela građanskog obrazovanja i vaspitanja**, kao i humanitarnih vrijednosti u duhu tradicije, kulture i istorije manjina u nastavnim i vaspitnim sadržajima. Predviđa se obezbjeđenje adekvatne zastupljenosti manjina u organima državne uprave, lokalne samouprave i javnih službi. Po pitanju **raseljenih i interno raseljenih lica** planira se dalji rad na prikupljanju njihove dokumentacije. Nadalje planira se unapređenja pristupa zdravstvu, obrazovanju i sl, ovoj kategoriji lica, uz adekvatnu posvećenost rješavanju stambenih pitanja. **Najvažniji korak je izgradnja stanova za 1.177 porodica raseljenih i interno raseljenih lica.** U dijelu zaštite ličnih podataka, planira se jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu ličnih podataka, kao i potrebno sprovođenje kampanja podizanja svijesti o zaštiti

ličnih podataka. Takođe se planira izmjena Zakona o zaštiti ličnih podataka u cilju potpune usklađenosti s pravnom tekovinom EU.

Andrija Mandić rekao je da su Akcioni planovi Vlade Crne Gore za poglavlja 23 i 24 trebali biti razmatrani na nadležnim odborima u Skupštini prije slanja u Brisel. Smatra da su rokovi trebali biti kraći obzirom da je predviđeno usvajanje Zakona o Sudskom savjetu, Zakona o državnom tužilaštvu, Zakona o sudovima i sudijama, Zakona o Ustavnom sudu u oktobru 2014. godine, a izbor članova Sudskog i Tužilačkog savjeta u prvom kvartalu 2015. godine tako da ono što bude usvojeno izmjenama Ustava u julu 2013. godine tek može biti realizovano u prvom kvartalu 2015. godine.

Zoran Miljanić smatra da Crna Gora ima dobre akcione planove po svim pitanjima, ali da se ne može hvaliti rezultatima i da treba posvetiti posebnu pažnju pitanju koliko novca crnogorskih građana pojede korupcija.

Koča Pavlović istakao je da razumije insistiranje Evrope na usvajanju akcionih planova jer time želi da suzi prostor za izbjegavanjem obračuna sa korupcijom i organizovanim kriminalom.

Mičo Orlandić smatra da su ciljevi koji su dati u akcionim planovima dobro definisani. Upitao je potpredsjednika Vlade zašto se Vlada opredijelila za uvođenje novih institucija (Specijalno tužilaštvo, Agencija za borbu protiv korupcije)?

Obrad Mišo Stanišić smatra da kada su u pitanju rokovi dati u akcionim planovima ne treba žuriti za vremenom već za kvalitetom. Potvrđeno je da u Crnoj Gori postoji politička volja za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Zoran Vukčević ukazao je da akcioni planovi predstavljaju instrument pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Radi se o sistemskom unapređenju borbe protiv korupcije. Posebno je važno istaći obezbjeđivanje uslova za implementaciju zakona.

Predrag Bulatović, predsjednik Odbora saopštio je da pitanje prevencije borbe protiv korupcije zavisi od osposobljenosti državnih organa i političke volje. Istakao je da iako se usvoje ustavne promjene izbor članova Sudskog savjeta se ne može izvršiti do kraja prvog kvartala 2015. godine. Upitao je potpredsjednika Vlade da li se ti rokovi mogu smanjiti?

Druga tačka-Tekuća pitanja

-inicijativa MANSa (predlog da se usvoji i da se obavi konsultativno saslušanje zajedno sa Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu)

Odbor za antikorupciju je odlučio da nakon upoznavanja Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu sa inicijativom MANS-a, održi zajedničku sjednicu sa Odborom za politički sistem, pravosuđe i upravu na kojoj će biti obavljeno konsultativno saslušanje povodom predmeta inicijative. Odbor je ovlastio Predraga Bulatovića, predsjednika Odbora i Milorada Vuletića da u neposrednom kontaktu sa predsjednikom i zamjenikom Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu dogovore sve detalje za pripremu konsultativnog saslušanja.

-dopis generalnog sekretara Skupštine Crne Gore broj 00-32-5/13-203 od 23. jula 2013.godine

Povodom dopisa generalnog sekretara Skupštine Crne Gore broj 00-32-5/13-203 od 23. jula 2013.godine, kojim prosleđuje dopis potpredsjednika Vlade i ministra pravde Duška Markovića, Odbor je odlučio da predsjednik Odbora za antikorupciju ne učestvuje u radu Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, već da se Odbor za antikorupciju zadrži na parlamentarnom nadzoru.

-zahtjev trećine članova Odbora saglasno članu 75 stavu 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore

Odboru za antikorupciju trećina članova odbora(Zoran Miljanić, dr Milorad Bakić, Andrija Mandić, Koča Pavlović i Predrag Bulatović) podnijela je zahtjev, saglasno članu 75 stavu 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, za održavanjem posebne sjednice Odbora za antikorupciju sa sljedećom tačkom dnevnog reda:

-Kontrolno saslušanje Vrhovnog državnog tužioca o mjerama i aktivnostima koje je državno tužilaštvo povodom objavljivanja audio snimaka i transkripta sa sjednica organa i tijela sjednica DPS od njihovog objavljivanja do održavanja sjednice Odbora.

Otvoreno je pitanje da li treba glasati o donošenju odluke za održavanjem kontrolnog saslušanja I da li ga treba održati do 31. jula 2013. godine.

Predrag Bulatović, predsjednik Odbora podsjetio je da za održavanje kontrolnog saslušanja Vrhovne državne tužiteljke i direktora Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma u vezi afere "Telekom", nije se glasalo već to proizilazi po automatizmu iz člana 75 stava 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore kao i da je zahtjev za održavanjem kontrolnog saslušanja podniet na sjednici Odbora održanoj 26. decembra 2012.godine, a kontrolno saslušanje održano 6. februara 2013. godine.

Podnosioci zahtjeva predložili su da se kontrolno saslušanje održi u drugoj polovini septembra 2013. godine.

Sjednica je završena u 12 sati.

SEKRETARKA ODBORA
mr Vesna Peković

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Bulatović